

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Ιουλίου 2015

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σλοβακίας για το 2015, στην οποία διατυπώνεται γνώμη του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβακίας για το 2015

(2015/C 272/03)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής να δρομολογηθεί νέα στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση —με την ονομασία «Ευρώπη 2020»— που να βασίζεται σε ενισχυμένο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό βιώσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 14 Ιουλίου 2015, βάσει των προτάσεων της Επιτροπής, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης και στις 21 Οκτωβρίου 2010 απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών ⁽²⁾. Οι δυο τους συναποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές» τις οποίες τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη στις εθνικές οικονομικές πολιτικές και τις πολιτικές απασχόλησης.
- (3) Στις 8 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση ⁽³⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σλοβακίας για το 2014 και διατύπωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβακίας για το 2014. Στις 28 Νοεμβρίου 2014, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, η Επιτροπή διατύπωσε τη γνώμη της για το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος της Σλοβακίας για το 2015.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Διατηρούνται με την απόφαση 2014/322/ΕΕ του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών για το 2014 (ΕΕ L 165 της 4.6.2014, σ. 49).

⁽³⁾ Σύσταση του Συμβουλίου της 8ης Ιουλίου 2014 σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σλοβακίας για το 2014 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβακίας για το 2014 (ΕΕ C 247 της 29.7.2014, σ. 122).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με κοινές διατάξεις για την παρακολούθηση και την εκτίμηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ (ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 11).

- (4) Στις 28 Νοεμβρίου 2014 η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το ευρωπαϊκό εξάμηνο του 2015 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Την ίδια ημέρα, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Σλοβακία δεν προσδιορίζεται ως ένα από τα κράτη μέλη για τα οποία θα διενεργηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (5) Στις 18 Δεκεμβρίου 2014 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την τόνωση των επενδύσεων, την εντατικοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και την υλοποίηση υπεύθυνης και ευνοϊκής για την ανάπτυξη δημοσιονομικής εξυγίανσης.
- (6) Στις 26 Φεβρουαρίου 2015 η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεσή της για τη Σλοβακία για το 2015. Στην έκθεση αυτή αξιολογήθηκε η πρόοδος της Σλοβακίας όσον αφορά την αντιμετώπιση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που είχαν εγκριθεί στις 8 Ιουλίου 2014.
- (7) Στις 29 Απριλίου 2015 η Σλοβακία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2015 και το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2015. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (8) Η Σλοβακία υπόκειται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας του 2015 η κυβέρνηση στοχεύει να βελτιώσει το ονομαστικό έλλειμμα σε 2,5 % του ΑΕΠ το 2015 και περαιτέρω σε 0,5 % του ΑΕΠ το 2018. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, ο μεσοπρόθεσμος στόχος —διαρθρωτικό έλλειμμα 0,5 % του ΑΕΠ— αναμένεται να επιτευχθεί από το 2017. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί οριακά το 2015 σε 53,4 % και να συνεχίσει την πτωτική πορεία σε 50,3 % το 2018. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβλέψεις είναι εύλογο. Ωστόσο, δεν έχουν προσδιοριστεί επαρκώς τα μέτρα για τη στήριξη των προγραμματισμένων στόχων για το έλλειμμα από το 2016 και εξής. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2015, η καθαρή αύξηση των δαπανών είναι χαμηλότερη από τον δείκτη αναφοράς τόσο το 2015 όσο και το 2016 και συνεπώς πληρούνται οι απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Με βάση την αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας και λαμβανομένων υπόψη των εαρινών προβλέψεων της Επιτροπής για το 2015, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Σλοβακία αναμένεται να συμμορφωθεί προς τις διατάξεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης.
- (9) Η αγορά εργασίας παρουσίασε ενδείξεις ανάκαμψης το 2014, αλλά η ανεργία παραμένει σε υψηλά επίπεδα. Τα αντικίνητρα στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης έχουν μειωθεί και έχει επιτευχθεί ορισμένη πρόοδος ως προς τη μείωση της ανεργίας των νέων, αλλά η μακροχρόνια ανεργία παραμένει σημαντική πρόκληση και η απασχόληση μεταξύ των Ρομά και των ατόμων χαμηλής ειδίκευσης είναι χαμηλή. Αν και έχουν γίνει ορισμένα αρχικά βήματα για τη βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, οι εν λόγω υπηρεσίες διαθέτουν περιορισμένη ικανότητα παροχής εξατομικευμένων υπηρεσιών, ιδίως στα άτομα που είναι περισσότερο απομακρυσμένα από την αγορά εργασίας. Το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών εξακολουθεί να είναι πολύ κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ, γεγονός που αντανακλά την ανεπαρκή παροχή οικονομικά προσίτων υπηρεσιών παιδικής μέριμνας καλής ποιότητας, καθώς και τη σχετικά μακρά διάρκεια της γονικής άδειας.
- (10) Η Σλοβακία σημείωσε πρόοδο σε ό,τι αφορά τη μάθηση με βάση την εργασία, με τη θέση σε ισχύ ενός νέου νόμου για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση το 2015. Ωστόσο, περιορισμένη πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά τη βελτίωση των συνθηκών διδασκαλίας, την ενθάρρυνση της δημιουργίας προπτυχιακών προγραμμάτων περισσότερο προσανατολισμένων στη σταδιοδρομία και την αύξηση του ποσοστού των παιδιών Ρομά που έχουν πρόσβαση σε προσχολική εκπαίδευση και υπηρεσίες φροντίδας. Δεν έχουν ληφθεί μέτρα για να εξασφαλιστεί μια ευρύτερη συμμετοχή των Ρομά στην επαγγελματική κατάρτιση και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Σημειώθηκε περιορισμένη μόνο πρόοδος όσον αφορά την αντιμετώπιση των ελλείψεων στο ολοβακικό σύστημα έρευνας και καινοτομίας και οι κύριες ανάγκες εντοπίζονται, ιδίως, στη βελτίωση της ποιότητας και της αξίας της επιστημονικής βάσης και στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ του ακαδημαϊκού, του ερευνητικού και του επιχειρηματικού κόσμου.
- (11) Η κακή ποιότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος της Σλοβακίας μειώνει την ελκυστικότητα της χώρας τόσο για ξένες όσο και για εγχώριες επενδύσεις. Η ανεπάρκεια που χαρακτηρίζει την αποδοτικότητα και την ποιότητα της δημόσιας διοίκησης και του δικαστικού συστήματος είναι ιδιαίτερως επιζήμια για το επιχειρηματικό περιβάλλον. Η δημόσια διοίκηση πάσχει από μεγάλη εναλλαγή του προσωπικού και ανεπαρκή διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων. Οι προστάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς είναι, μέχρι σήμερα, περιορισμένες. Ειδικότερα, δεν έχει αντιμετωπιστεί η ανάγκη ενίσχυσης της αναλυτικής και ελεγκτικής ικανότητας της φορολογικής διοίκησης. Οι δημόσιες συμβάσεις πάσχουν από εδραιωμένες αδυναμίες, οι οποίες επηρεάζουν την κατανομή των δημόσιων πόρων.
- (12) Ενώ οι πρόσφατες αλλαγές στο φορολογικό σύστημα έχουν συμβάλει στη βελτίωση των δημόσιων οικονομικών, οι δαπάνες που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού θα επιβαρύνουν στο μέλλον την επί του παρόντος σχετικά υγιή κατάσταση του χρέους της Σλοβακίας. Η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών εξαρτάται από την ικανότητα της κυβέρνησης να αυξήσει την οικονομική αποτελεσματικότητα του τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Το συνολικό επίπεδο αποδοτικότητας του ολοβακικού συστήματος υγείας είναι περιορισμένο και δεν

(1) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

λειτουργεί ικανοποιητικά σε σχέση με τα αντίστοιχα συστήματα της υπόλοιπης ΕΕ. Η κυβέρνηση ενέκρινε νέα στρατηγική για την υγεία για την περίοδο 2014-2020, ούτως ώστε να προσπαθήσει να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις του εθνικού συστήματος υγείας. Η στρατηγική εφαρμόζεται, αλλά τα περισσότερα μέτρα δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ. Επίσης, εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στον τομέα της είσπραξης και διαχείρισης των φόρων.

- (13) Οι χαμηλές επιδόσεις των επενδύσεων κατά τα τελευταία χρόνια μπορούν να υπονομεύσουν τις μακροπρόθεσμες αναπτυξιακές προοπτικές της Σλοβακίας. Η μείωση των ιδιωτικών επενδύσεων μεταξύ 2008 και 2013 ήταν ιδιαίτερα έντονη, με τις μη χρηματοδοτικές εταιρείες να αντιπροσωπεύουν περίπου το 90 % της μείωσης των συνολικών επενδύσεων λόγω της μείωσης των εισροών άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ). Το 2013 η επένδυση σε κεφαλαιουχικά αγαθά εξακολουθούσε να είναι κατά περίπου 13 % χαμηλότερη σε πραγματικούς όρους από ό,τι ήταν το 2008. Ωστόσο, παρόλο που οι δημόσιες επενδύσεις περιορίστηκαν πολύ λιγότερο, η μείωση εξακολουθεί να έχει σημαντικές συνέπειες, λαμβανομένων υπόψη των μεγάλης κλίμακας έργων υποδομής στον τομέα των μεταφορών τα οποία διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην αξιοποίηση του δυναμικού ανάπτυξης των κεντρικών και ανατολικών περιοχών της Σλοβακίας. Τα διοικητικά και τα ρυθμιστικά εμπόδια που σχετίζονται με τον προγραμματισμό των επενδύσεων, καθώς και η έλλειψη διαφάνειας και η μεγάλη διάρκεια των διαδικασιών εξασφάλισης οικοδομικών αδειών και αδειών χρήσης αποτελούν τροχοπέδη για τις δημόσιες επενδύσεις. Τα ταμεία της ΕΕ αντιπροσωπεύουν πολύ μεγάλο μέρος των συνολικών δημόσιων επενδύσεων στη Σλοβακία, σε σύγκριση με τα επίπεδα που παρατηρήθηκαν σε άλλα κράτη μέλη της περιοχής της. Επιπλέον, η απορρόφηση των κονδυλίων της ΕΕ παρεμποδίζεται από αδύναμη διακυβέρνηση των διαδικασιών προγραμματισμού, κακό σχεδιασμό και επιλογή έργων και μη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις όσον αφορά την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η χρήση ειδικά προσαρμοσμένων προδιαγραφών στις δημόσιες συμβάσεις περιορίζει τον ανταγωνισμό και οδηγεί σε υψηλές τελικές τιμές. Βελτιωμένη εποπτεία και μεγαλύτερη εμπειρογνομosύνη στους δημόσιους φορείς που συμμετέχουν σε δημόσιες συμβάσεις θα μπορούσε να βοηθήσει στο να ξεπεραστούν τα προβλήματα αυτά. Η ανεπαρκής αποτελεσματικότητα και ποιότητα του συστήματος δημόσιας διοίκησης και δικαιοσύνης είναι ιδιαίτερα επιζήμια για το επιχειρηματικό περιβάλλον και δεν έχουν αντιμετωπιστεί ακόμη θέματα όπως η μεταρρύθμιση των κανόνων πολιτικής δικονομίας και η άνιση κατανομή του φόρτου εργασίας των δικαστηρίων.
- (14) Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού εξαμήνου η Επιτροπή διενήργησε εμπεριστατωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Σλοβακίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2015 για τη χώρα. Προέβη επίσης σε αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας και του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων, καθώς και των επακόλουθων ενεργειών σε συνέχεια των συστάσεων που διατυπώθηκαν προς τη Σλοβακία τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Σλοβακία, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης να ενισχυθεί η συνολική οικονομική διακυβέρνηση της Ένωσης με την παροχή εισροών σε επίπεδο ΕΕ για μελλοντικές εθνικές αποφάσεις. Οι συστάσεις του στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 4 κατωτέρω.
- (15) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και είναι της γνώμης ⁽¹⁾ ότι η Σλοβακία συμμορφώνεται με το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης.
- (16) Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού εξαμήνου η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής ολόκληρης της ζώνης του ευρώ. Βάσει της ανάλυσης αυτής, το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις προς τα κράτη μέλη που έχουν νόμισμα το ευρώ ⁽²⁾. Ως χώρα με νόμισμα το ευρώ, η Σλοβακία θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των συστάσεων αυτών,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Σλοβακία να αναλάβει δράση το 2015 και το 2016 προκειμένου:

1. Να βελτιωθεί η οικονομική αποτελεσματικότητα του τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, μεταξύ άλλων μέσω της βελτίωσης της διαχείρισης της νοσοκομειακής περίθαλψης και της ενίσχυσης της πρωτοβάθμιας περίθαλψης. Να λάβει μέτρα για τη βελτίωση της είσπραξης των φόρων.
2. Να λάβει πρόσθετα μέτρα για την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας με τη βελτίωση των μέτρων ενεργοποίησης και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων δεύτερης ευκαιρίας καθώς και με τη θέσπιση ποιοτικής κατάρτισης προσαρμοσμένης στις ανάγκες των ατόμων. Να βελτιώσει τα κίνητρα για τις γυναίκες ώστε να παραμείνουν ή να επιστρέψουν στην αγορά εργασίας, μέσω της βελτίωσης των υποδομών μέριμνας για τα παιδιά.
3. Να βελτιώσει την ποιότητα της κατάρτισης των εκπαιδευτικών και της ελκυστικότητας του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού ώστε να αναχαιτιστεί η επιδείνωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων. Να αυξήσει τη συμμετοχή των παιδιών Ρομά στην κανονική εκπαίδευση και σε υψηλής ποιότητας προσχολική εκπαίδευση.

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ ΕΕ C 272 της 18.8.2015, σ. 98.

4. Να τονώσει τις επενδύσεις στις υποδομές, να βελτιώσει και να εξορθολογίσει τις διοικητικές διαδικασίες για την έκδοση οικοδομικών αδειών και αδειών χρήσης γης. Να αυξήσει τον ανταγωνισμό στους δημόσιους διαγωνισμούς και να βελτιώσει τους εποπτικούς μηχανισμούς στις δημόσιες συμβάσεις.

Βρυξέλλες, 14 Ιουλίου 2015.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
P. GRAMEGNA
